

Висновок РГК щодо звіту НАБУ за II півріччя 2023 року

ВИСНОВОК

Ради громадського контролю при Національному антикорупційному бюро України щодо звіту НАБУ за II півріччя 2023 року.

Рада громадського контролю при Національному антикорупційному бюро України (далі – РГК НАБУ) надає свій висновок щодо Звіту [1] про діяльність НАБУ за II півріччя 2023 року (далі – Звіт). Рада громадського контролю діє відповідно до частини 4 статті 26 Закону України “Про Національне антикорупційне бюро України” [2], підпункту 2 пункту 5 “Положення про Раду громадського контролю при НАБУ” [3]. Рада реалізовує свою функцію із забезпечення прозорості та цивільного контролю за діяльністю Національного бюро.

[1] <https://cutt.ly/1eeZFh48>

[2] <https://cutt.ly/weeZfVmy>

[3] <https://cutt.ly/feeZGo3x>

Висновок складається з 3 розділів:

1. Відповідність Звіту вимогам законодавства.
2. Оцінка окремих показників діяльності Бюро у порівнянні з попередніми звітними періодами.
3. Загальна оцінка звітного періоду.

Відповідність Звіту вимогам законодавства

Згідно із Законом України «Про Національне антикорупційне бюро України», Директор Національного бюро щороку не пізніше 10 лютого та 10 серпня подає Президенту України, Верховній Раді України та Кабінету Міністрів України письмовий звіт про діяльність Національного бюро за попередні шість місяців. Звіт був офіційно оприлюднений 21 лютого 2024. Відповідно до передбаченого Законом України “Про Національне антикорупційне бюро України” [4] строку на Порталі відкритих державних даних, це відбулося із запізненням. Звіт був опублікований на сайті Бюро [5]. Додатково була проведена традиційна, спільна із САП, прес-конференція [6].

[4] <https://cutt.ly/KeeXYnB7>

[5] <https://cutt.ly/5eeXYCWU>

[6] <https://cutt.ly/xeeXY9DB>

Згідно із частиною 3 статті 26 Закону України “Про Національне антикорупційне бюро України”, у письмовому Звіті мають міститися обов'язкові відомості. До переліку цих обов'язкових відомостей належать:

1. Статистичні дані про результати діяльності з обов'язковим зазначенням таких відомостей:

- кількість зареєстрованих заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення у розрізі кримінальних правопорушень, віднесених законом до підслідності Національного Бюро;
- кількість оперативно-розшукових справ, заведених Національним Бюро, та їх результативність;
- кількість осіб, щодо яких складено обвинувальні акти щодо вчинення ними кримінальних правопорушень, віднесених законом до підслідності Національного бюро;
- кількість осіб, щодо яких набрав законної сили обвинувальний вирок суду щодо вчинення ними кримінальних правопорушень, віднесених законом до підслідності Національного бюро;
- кількість осіб, щодо яких набрав законної сили виправдувальний вирок суду щодо вчинення ними відповідних правопорушень;
- відомості окремо за категоріями осіб, зазначених у частині першій статті 3 Закону України "Про запобігання корупції";
- відомості про розмір збитків і шкоди, завданих кримінальними правопорушеннями, віднесеними законом до підслідності Національного бюро, стан та обсяги їх відшкодування;
- відомості про кошти та інше майно, одержані внаслідок вчинення кримінальних правопорушень, віднесених законом до підслідності Національного бюро, конфісковані за рішенням суду, а також кошти у розмірі вартості незаконно одержаних послуг чи пільг, стягнені на користь держави, та розпорядження ними;
- відомості про кошти та інше майно, одержані внаслідок кримінальних правопорушень, віднесених законом до підслідності Національного бюро, які було повернуто в Україну з-за кордону, та їх зберігання;
- відомості про арешт майна, конфіскацію предметів та доходів від кримінальних правопорушень, віднесених законом до підслідності Національного бюро, та розпорядження ними;

- кількість направлених подань про усунення причин і умов, що сприяли вчиненню кримінального корупційного правопорушення;
- результати проведених перевірок на доброчесність;
- вартість виявлених активів з ознаками необґрунтованості, кількість направлених до прокуратури матеріалів для вирішення питання про пред'явлення позову про визнання необґрунтованими активів та їх стягнення в дохід держави, результати їх розгляду органами прокуратури та судом, у тому числі вартість необґрунтованих активів, стягнених у дохід держави;

У Звіті є вся обов'язкова інформація, що передбачена чинним законодавством. Також наведені відомості щодо різних сфер діяльності НАБУ, описані ключові події, які мали місце впродовж II півріччя 2023 року. Окрім цього, Звіт містить у собі статистичну інформацію про розслідування та інші показники діяльності Бюро.

2. Порівняння показників діяльності Бюро у II півріччі 2023 року з попередніми звітними періодами

<i>Кількість зареєстрованих заяв і повідомлень про злочини</i>				
2019	2020	2021	2022	2023
1207	792	633	456	641
<i>Кількість осіб, яким повідомлено про підозру</i>				
2019	2020	2021	2022	2023
153	201	124	187	290
<i>Кількість осіб, щодо яких складено обвинувальні акти</i>				
2019	2020	2021	2022	2023
146	106	129	129	233
<i>Кількість осіб, щодо яких набрав законної сили обвинувальний вирок суду</i>				
2019	2020	2021	2022	2023
13	12	32	36	64
<i>Кількість осіб, щодо яких набрав законної сили виправдувальний вирок суду</i>				
2019	2020	2021	2022	2023
0	0	1	7	4

Розмір збитків та обсяги їх відшкодування

Загальний розмір збитків і шкоди, завданих злочинами, віднесеними законом до підслідності НАБУ (станом на кінець звітного періоду, млн. грн).

П, 2023	I, 2023	П, 2022	I, 2022	П, 2021	I, 2021	П, 2020	I, 2020	П, 2019	I, 2019
2474,2	919,4	1245,0	748,02	840,56	1112,86	370,67	689,68	38,78	107,81

Статистика звернень до Бюро та міжнародного співробітництва

	П, 2023	I, 2023	П, 2022	I, 2022	П, 2021	I, 2021	П, 2020	I, 2020	П, 2019	I, 2019
<i>Звернення та запити, всього</i>		7737	7151	5142	10387	8222	8763	12357	15250	9040
<i>Заяви, звернення, повідомлення про кримінальні правопорушення від юридичних осіб, державних органів та громадських організацій</i>		692	444	628	923	374	416	450	758	434
<i>Звернення громадян до кол-центру</i>		3850	3288	1851	3480	3759	3784	8480	7382	3043
<i>Кількість надісланих запитів в рамках міжнародно-правової допомоги</i>	97*	169	78	71	123	116	75	148	114	114

* Виконано 142. Станом на 31.12.2023 надіслано 1598 запитів, виконано 1175. НАБУ отримало 151 запит, виконало 143.

Кількість направлених подань про усунення причин і умов, що сприяли вчиненню кримінального корупційного правопорушення

II, 2023	I, 2023	II, 2022	I, 2022	II, 2021	I, 2021	II, 2020	I, 2020	II, 2019	I, 2019	II, 2018
7	11	4	9	2	5	7	12	16	4	11

Діяльність Управління внутрішнього контролю НАБУ

<i>Надійшло звернень та скарг на дії працівників Національного бюро</i>									
II, 2023	I, 2023	II, 2022	I, 2022	II, 2021	I, 2021	II, 2020	I, 2020	II, 2019	I, 2019
160	157	93	89	160	280	331	219	283	303
<i>Кількість проведених УВК перевірок на добросовісність та кількість негативних результатів</i>									
8/0	4/0	4/?	3/1	5/1	4/1	9/2	4 / 1	8 / 0	3 / 1
<i>Кількість проведених УВК службових розслідувань</i>									
11	16	8	4	4	4	4	8	8	14
<i>Кількість працівників НАБУ, яких було притягнуто до відповідальності</i>									
5	4	6	0	9*	0	2	5	6	8

* У першому півріччі 2021 до Дисциплінарної комісії спрямовані матеріали для вирішення питання про притягнення до дисциплінарної відповідальності стосовно 8 працівників (Дисциплінарною комісією матеріали службових розслідувань не розглянуто), відповідно ці матеріали було розглянуто у другому півріччі.

Види дисциплінарних стягнень, які було застосовано:

Рік, півріччя/ Стягнення	Звільнення	Догана	Зауваження	Попередження про неповну службову відповідність
2023, II	2	2	1	-
2023, I	1	-	3	-
2022, II	2	2	1	1
2022, I	-	-	-	-
2021, II	1	6	2	-
2021, I	-	-	-	-
2020, II	1	1	-	-
2020, I	1	1	3	-
2019, II	1	4	-	1
2019, I	-	5	2	1
2018, II	-	2	1	-
2018, I	-	2	-	-

Робота з кадрами

Фактична чисельність працівників Національного Бюро*

II , 2023	I , 2023	II , 2022	I , 2022	II , 2021	I , 2021	II , 2020	I , 2020	II , 2019	I , 2019
650	656	670	656	668	661	651	653	678	662

* без урахування інформації про кількість посад державних службовців, інформація про перебування на яких становить інформацію з обмеженим доступом. Штатна чисельність працівників Національного бюро складає 700, в тому числі 201 – державні службовці, 455 особи начальницького складу.

Співпраця з громадськістю та медіа

<i>Медійні заходи*</i>									
II, 2023	I, 2023	II, 2022	I, 2022	II, 2021	I, 2021	II, 2020	I, 2020	II, 2019	
96	130	57	70	319	197	335	222	418	
<i>Відповіді на запити ЗМІ</i>									
94	105	49	46	158	150	195	151	254	
<i>Динаміка аудиторії Facebook-сторінки НАБУ**</i>									
97.0	93.2	88,0	86,0	86,0	85,8	83,0	80,9	69,4	

* в тому числі брифінги та конференції, інтерв'ю, коментарі

**кількість акаунтів, які стежать за Facebook - сторінкою НАБУ, тис. акаунтів
<https://www.facebook.com/nabu.gov.ua>

Кошторис НАБУ

Кошторис НАБУ (за загальним фондом)*

2023**	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015
**								
1261,9	1327,6 **	1099,3	919,1	867,5	857,1	773,6	488,6	247,9

*млн. грн. станом на 31 грудня відповідного року

** станом на початок 2022 року; станом на 30.06.2022 затверджений кошторис 1226,0 млн грн.

*** З урахуванням змін; затверджено на початок 2023 року – 1211,3.

Аналіз виконання кошторису (станом на кінець кожного звітного періоду)

2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015
1192,0	1181,1	996,0	889,6	867,5	857,1	773,6	488,6	247,9

*становить 94% бюджету

3. Загальна оцінка звітного періоду

У II півріччі 2023 року загальний розмір збитків і шкоди, завданих злочинами, віднесеними законом до підслідності НАБУ склав 2474,2. Це є важливим показником ефективності Бюро та САП, а також раціонального розподілу уваги при розслідуванні корупційних злочинів.

Це знайшло відображення і в покращенні результатів України в рейтингу – «Індекс сприйняття корупції-2023», де окремо виділено активізацію затримань і розслідувань у топ-корупційних справах.

68 вироків Вищого антикорупційного суду набули чинності в 2023 році, лише 4 з них – виправдовувальні.

ПРИЙНЯТТЯ ЗМІН ДО ЗАКОНУ ПРО «НАБУ»

У грудні Верховна рада прийняла зміни до Закону України «Про Національне антикорупційне бюро України». У результаті було підвищено штат Бюро з 700 до 1000 осіб (ступово, за три роки). Проте, на жаль, законодавці не змогли прийняти законодавчі зміни, покликані уможливити створення експертної установи при НАБУ.

Експертизи продовжують залишатись «ахіллесовою п'ятою» розслідувань Бюро. Рада громадського контролю закликає прийняти відповідні зміни якомога скоріше. Тим більше, що розбудова експертної установи є довгостроковим проектом.

Верховна рада також прийняла Закон, покликаний посилити інституційні спроможності та незалежність САП. Законом вдосконалюється процедура конкурсного відбору керівників антикорупційної прокуратури та прокурорів. Також запроваджуються нові механізми дисциплінарного контролю й аудиту САП. Головне - САП виокремлюється в окремий орган зі структури Офісу Генерального прокурора.

Нарешті було інтегровано eCase Management System та судову «Д-3». У результаті детективи Бюро та прокурори САП отримали можливість подавати процесуальні документи в електронному вигляді. Розбудова системи продовжується.

ВАЖЛИВІ СПРАВИ

Справи військового часу. НАБУ викрила помічника чинної народної депутатки на отриманні хабаря за сприяння незаконному перетину кордону. За даними слідства, група осіб отримувала хабарі за внесення в систему “Шлях” даних для незаконного виїзду за кордон. Викрито зловживання під час поставок гуманітарної допомоги. Викрито заволодіння бюджетними коштами в Державній службі спеціального зв’язку. Колишньому гендиректору ДК «Укрспецекспорт» та сину экс-першого заступника секретаря РНБО України повідомили про підозру в справі «Оптимумспецдеталі».

Окремий випадок – масштабна операція за сприяння віцепрем’єр-міністра та голови голови Державного агентства відновлення та розвитку інфраструктури України. Бюро викрило схему набуття неправомірної вигоди в сфері відновлення щодо двох нардепів та посадовців. Окрім цього, НАБУ вперше публічно зафіксувало злочин із використанням цифрової валюти – біткоїнів. Раніше Рада громадського контролю вітала масштабні навчання співробітників НАБУ в сфері криптовалюти. Ця справа стала першим вагомим результатом. Бюро приділяє посилену увагу ефективному розслідуванню справ в оборонній сфері, що перебувають на різних стадіях слідства. А також – викриттю нових злочинів у цій сфері.

Рада громадського контролю продовжує стежити за розвитком так званої «справи Пивоварського», у якій слідство було завершене в серпні цього року. Наразі справа перебуває на судовій стадії розгляду. Ця справа має багато спільних ознак із минулою «справою Омеляна». Суспільний інтерес до неї не вщухає, оскільки мова йде не про отримання чиновником неправомірної вигоди, а про оцінку дій, направлених на використання портів зборів.

Рада громадського контролю вітає зобов’язання щодо проведення зовнішнього аудиту. Їх Україна взяла на себе в межах другого перегляду програми. Перегляд відбувався в межах Механізму розширеного фінансування для України (Extended Fund Facility – EFF). Аудит має бути проведений до кінця вересня 2024 року за участю трьох незалежних експертів.

Рада громадського контролю при Національному антикорупційному бюро України надає загальний схвальний висновок на звіт Бюро за друге півріччя 2023 року. Окрім цього, Рада планує здійснити власне дослідження результатів технічної оцінки Бюро (Assessment).

Рада громадського контролю

rhk.nabu@gmail.com, rgk-nabu.org, facebook.com/kontrolNABU

Рада звертає увагу на зменшення кількості публічної інформації, публікації в ЗМІ про успішність роботи Бюро. А також – на зростання кількості негативних матеріалів. Це не є свідченням погіршень в роботі Бюро. Але є свідченням спротиву роботі антикорупційних органів.